

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalenia wykazu chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej oraz chorób i schorzeń, które istniały przed powołaniem do służby wojskowej, lecz uległy pogorszeniu lub ujawniły się w czasie trwania służby wskutek szczególnych właściwości lub warunków służby na określonych stanowiskach

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 31 marca 2003 r. w sprawie ustalenia wykazu chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej oraz chorób i schorzeń, które istniały przed powołaniem do służby wojskowej, lecz uległy pogorszeniu lub ujawniły się w czasie trwania służby wskutek szczególnych właściwości lub warunków służby na określonych stanowiskach (Dz. U. Nr 62, poz. 567) wprowadza się, następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 1 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 2) załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia;

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

W porozumieniu:

MINISTER ZDROWIA

MINISTER PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 191, poz. 1954, z 2005 r. Nr 10, poz. 65 i Nr 130, poz. 1085, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 559.

Wykaz chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej

Lp.	Nazwa choroby	Szczególne właściwości i warunki służby wojskowej powodujące chorobę
1	2	3
1	Zatrucia ostre i przewlekłe substancjami chemicznymi oraz następstwa tych zatruc	Służba, w której istnieje narażenie na działanie szkodliwych dla zdrowia substancji chemicznych
2	Pylica płuc	Służba, w której istnieje narażenie na wdychanie pyłów mogących wywołać zwłóknienie tkanki płucnej
3	Przewlekłe choroby układu oddechowego powstałe w następstwie działania substancji: toksycznych, drażniących, uczulających (alergenów) lub czynników mechanicznych (nasilone wydechy)	Służba, w której istnieje narażenie na działanie substancji toksycznych lub drażniących, pyłów, par gazów, aerozoli o właściwościach uczulających (alergenów), gra na instrumentach dętych
4	Choroby spowodowane działaniem promieni jonizujących i ciał promieniotwórczych	Służba, w której istnieje narażenie na działanie promieniowania jonizującego i ciał promieniotwórczych
5	Trwałe uszkodzenie zdrowia w wyniku oddziaływania pola elektromagnetycznego wielkiej częstotliwości w zakresie mikrofal i dłuższych fal radiowych	Służba, w której istnieje narażenie na działanie pola elektromagnetycznego z zakresu mikrofal i dłuższych fal radiowych
6	Trwałe skutki odmrożeń	Służba w warunkach działania ujemnych temperatur
7	Zmiany w układzie nerwowym, naczyniowym i ruchowym wywołane działaniem drgań mechanicznych (zespół wibracyjny)	Służba, w której istnieje narażenie na działanie drgań mechanicznych (wibracje)
8	Przewlekłe choroby układu ruchu powstałe w warunkach służby (pracy związanej z wymuszoną pozycją ciała, nadmiernym przeciążeniem i mikrourazmi: złamania powolne, zapalenie pochewek ścięgniastych i kałek maziowych, uszkodzenia i zwyrodnienia łąkotek, zmiany zapalne mięśni i przyczepów ścięgniastych, martwica kości nadgarstka i uszkodzenia krążka międzyokręgowego, przeciążeniowe zmiany zwyrodnieniowe)	Służba w warunkach długotrwałego obciążenia ograniczonych grup mięśni, wymuszonej pozycji ciała lub narażających na częste powtarzające się mikrourazy albo powodujących ucisk na pnie nerwów, ruchy monotypowe wykonywane w szybkim tempie
9	Choroby narządu wzroku wywołane	Służba, w której istnieje narażenie na

	zawodowymi czynnikami fizycznymi lub chemicznymi. Uwaga: zmiany wywołane działaniem promieniowania jonizującego należy kwalifikować wg lp. 4	działanie długotrwałe promieniowania podczerwonego, nadfioletowego, pola elektromagnetycznego wysokiej częstotliwości, spójnego promieniowania świetlnego, generowanego przez układy laserowe, oraz na działanie drażniących substancji chemicznych
10	Trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu	Służba, w której istnieje narażenie na działanie hałasu przekraczające dopuszczalne normy
11	Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat (guzki głosowe twarde, wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych, niedowład mięśni przywodzących i napinających fałdy głosowe z niedomykalnością tonacyjną głośni i trwałą dysfonią)	Służba związana z nadmiernym długotrwałym obciążeniem narządu głosu
12	Przewlekłe choroby skóry i błon śluzowych spowodowane warunkami pracy. Uwaga: zmiany o charakterze złośliwym należy kwalifikować wg lp. 13, zmiany wywołane działaniem promieniowania jonizującego wg lp. 4, a choroby zakaźne i inwazyjne (pasożytnicze) wg lp. 15	Służba, w której występuje styczność z substancjami drażniącymi lub uczulającymi
13	Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie styczności z czynnikami rakotwórczymi: 1) nowotwory skóry; 2) nowotwory dróg moczowych; 3) nowotwory układu oddechowego. Uwaga: nowotwory powstałe w następstwie działania promieniowania jonizującego należy kwalifikować wg lp. 4	Służba, w której występuje: 1) długotrwała styczność z produktami suchej destylacji węgla, ropy naftowej, łupków bitumicznych, smołowca oraz asfaltu; 2) długotrwała styczność z benzenoaminami oraz ich pochodnymi, jak np. alfa- i beta-naftyloamina, benzydyna 3) narażenie na wdychanie substancji rakotwórczych
14	Choroby wywołane pracą w podwyższonym lub obniżonym ciśnieniu atmosferycznym oraz w warunkach działania znacznych przyspieszeń	Służba wykonywana w warunkach podwyższonego lub obniżonego ciśnienia atmosferycznego, narażająca na nagłe zmiany ciśnienia oraz działania znacznych przyspieszeń
15	Choroby zakaźne i inwazyjne (choroby pasożytnicze, odzwierzęce oraz tropikalne u osób przebywających w krajach egzotycznych i inne, jak np. promienica,	Służba wymagająca bezpośredniego stykania się z zakaźnym środowiskiem i materiałem

	drożdżycy, aspergillozy) , w przypadkach gdy źródło choroby znajdowało się w środowisku służby	
16	Żyłki podudzi z trudno gojącymi się owrzodzeniami	Służba wymagające długotrwałego przebywania w pozycji stojącej lub wymuszonej
17	Ostry zespół przegrzania i jego następstwa	Służba w warunkach znacznie podwyższonych temperatur
18	Zaburzenia reaktywne odporne na leczenie: a) zaburzenia stresowe pourazowe – PTSD b) psychozy reaktywne c) trwałe potraumatyczne zmiany osobowości	Przeżycie wydarzenia lub sytuacji traumatycznej (oddziałującej krótko lub długotrwałe), w której wystąpiło bezpośrednie zagrożenie utraty życia lub zdrowia

Wykaz chorób i schorzeń, które istniały przed powołaniem do służby wojskowej, lecz uległy pogorszeniu lub ujawniły się w czasie trwania służby wskutek szczególnych właściwości lub warunków służby na określonych stanowiskach

Lp.	Nazwa choroby	Szczególne właściwości i warunki służby wojskowej powodujące pogorszenie stanów chorobowych w czasie trwania służby
1	2	3
1	Gruźlica	Służba w warunkach trudnych, specjalnie niekorzystne warunki zakwaterowania sprzyjające zachorowaniu itp.
2	Choroba reumatyczna (ostry gościec stawowy), gościec przewlekły postępujący, zapalenie zeszywniające stawów kręgosłupa, choroba zwyrodnieniowa oraz pogościcowe zmiany narządowe	Długotrwała służba związana z działaniem ujemnych wpływów atmosferycznych oraz z pracą fizyczną narażającą stale na urazy mechaniczne
3	Przewlekłe schorzenia układu oddechowego i zatok przynosowych oraz trwałe następstwa tych schorzeń	Długotrwała służba w szkodliwych dla zdrowia warunkach ujemnego oddziaływania na ustrój wpływów atmosferycznych lub środowiska pracy
4	Przewlekłe stany zapalne nerwów	Długotrwała służba narażająca na ujemne wpływy atmosferyczne, oziębienie itp.
5	Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy oraz przewlekłe powtarzające się nieżyty jelit lub żołądka upośledzające stan odżywiania	Długotrwała służba w warunkach nadmiernego napięcia nerwowego, zwiększonej odpowiedzialności i nieregularnego trybu odżywiania
6	Przewlekłe zapalenie nerek	Długotrwała służba w warunkach oziębienia ciała i działania wilgoci
7	Choroba wieńcowa	Długotrwała służba wojskowa na odpowiedzialnych stanowiskach wymagająca napięcia nerwowego oraz nienormowanego czasu służby
8	Zapalenie mięśnia sercowego w przebiegu chorób infekcyjnych (o etiologii wirusowej, bakteryjnej lub pasożytniczej) oraz wsierdzia i osierdzia w przebiegu tych chorób	Służba w warunkach długotrwałego narażenia na ujemne wpływy atmosferyczne usposabiająca do powstawania chorób infekcyjnych lub w niekorzystnych warunkach zakwaterowania
9	Nadciśnienie tętnicze niepoddające się leczeniu w warunkach służby wojskowej i powikłania w jego przebiegu (wylewy do mózgu, wylewy podpajęczynówkowe)	Długotrwała w warunkach wymagających dużego napięcia nerwowego, zwiększonej odpowiedzialności, nienormowanego czasu służby
10	Organiczne zaburzenia psychiczne	Mikrourazy i zatrucia nadprogowe (np.

		spalinami) wywołujące ujawnienie się lub zaostrzenie kompensowanych dotąd wad psychicznych
11	Zakrzepowo-zarostowe zapalenie naczyń - choroba Bürgera	Długotrwała służba w warunkach częstego znacznego ochłodzenia atmosferycznego
12	Zaburzenia nerwicowe utrwalone	Długotrwała służba wojskowa w warunkach szczególnego narażenia na stres
13	Choroby, do których powstania przyczynił się w sposób zasadniczy pobyt w niewoli, obozie koncentracyjnym lub innym miejscu odosobnienia przez nieprzyjaciela	Szczególne właściwości i warunki związane z pobytem w tych miejscach

Uzasadnienie

Proponowane zmiany mają na celu dostosowanie treści rozporządzenia do aktualnie obowiązującej terminologii medycznej oraz uporządkowanie zarówno nazw jednostek chorobowych, jak i opisów warunków służby w sposób uwzględniający doświadczenia wojskowych organów orzeczniczych od początku obowiązywania rozporządzenia.

W zakresie pkt 18 załącznika nr 1 zmiana jest konieczna, gdyż dotychczasowa treść nie uwzględnia wszystkich następstw zdrowotnych traumy psychicznej pozostającej w oczywistym związku przyczynowo – skutkowym ze szczególnymi właściwościami i warunkami służby wojskowej. Dotyczy to w szczególności zaburzeń stresowych pourazowych (PTSD), będących następstwem traumy wojennej, których dotychczasowy wykaz w ogóle nie obejmował. Zmiana opisu szczególnych właściwości i warunków służby wojskowej, powodujących tę chorobę, podyktowana jest koniecznością dostosowania tego opisu do kryteriów rozpoznawania PTSD według ICD-10.

Zmiana w pkt 12 Załącznika nr 2 dostosowuje to rozpoznanie do zawartego w § 66 pkt 3 Załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 maja 2004 r. w sprawie orzekania o zdolności do zawodowej służby wojskowej oraz właściwości i trybu postępowania wojskowych komisji lekarskich w tych sprawach (Dz. U. Nr 133, poz. 1422, z późn. zm.) w brzmieniu nadanym rozporządzeniem z dnia 29 listopada 2005 r. (Dz. U. Nr 253, poz. 2130).

Proponowany opis warunków służby w pkt 12 zniesie automatyzm kwalifikowania każdego przypadku nerwicy jako pozostającego w związku ze służbą wojskową, ale jednocześnie nakłada na wojskowe komisje lekarskie obowiązek szczegółowego uzasadnienia decyzji o uznaniu schorzenia w związku ze służbą wojskową.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego.

Osoby podlegające orzecznictwu wojskowych komisji lekarskich.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia był przedmiotem konsultacji z wojskowymi komisjami lekarskimi. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia

prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Obrony Narodowej.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz sektora finansów publicznych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

*Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym*